

ŠKOLNÍ ZRALOST

Vážení rodiče,

dítě vstupující do prvního ročníku základní školy by mělo být pro školu **zralé a připravené**, aby bez velkých potíží a trápení zvládlo její nároky a zátěž.

Pro vaše děti bude vstup do první třídy úspěšný a snadnější, pokud budete vědět, jak má být připraveno. Věnujte proto prosím pozornost dalšímu textu v tabulce a posuďte, zda můžete sami během následujících měsíců dítě v některých oblastech lépe připravit na jeho vstup do školy.

Posouzení školní zralosti může být někdy obtížné. Odklad školní docházky mohou doporučovat i pediatři, kteří však neposoudí rozvoj jednotlivých schopností dítěte (pokud nejde o zdravotní důvody). Ohledně **posouzení rozvoje** jednotlivých schopností dítěte je vhodnější poradit se se speciálním pedagogem, případně pedagogicko-psychologickou poradnou. Tito odborníci vám také kromě posouzení školní zralosti mohou **pomocť s rozvojem funkcí**, které dítě bude potřebovat pro nácvik čtení, psaní a počítání.

Rozvoj funkcí potřebných pro vstup do 1. třídy mohou zajišťovat i **stimulační skupinky pro předškoláky**. V těchto skupinkách rodiče mají možnost vidět své dítě pracovat pod vedení pedagoga, posoudit, v čem je dítě úspěšné a co potřebuje více posilovat. Vaše práce s dítětem doma pak může být přesněji zacílená a zvyšuje pravděpodobnost úspěšné adaptace dítěte v 1. třídě.

Informace o rozvoji předškoláka najdete na www.zsvizovice.cz/školní speciální pedagog

Optimální připravenost	Nedostačující připravenost
Dítě rozumí mluvené řeči – pokynům a různým sdělením, vyjadřuje se srozumitelně ve větách a jednoduchých souvětích, komunikuje s dospělými, dokáže spontánně popisovat různé události, poznatky, nápady, klade otázky, má přiměřeně širokou slovní zásobu.	Dítě chápe sdělení učitele nebo spolužáků odlišně než bylo myšleno, vyjadřuje se pomocí jednotlivých výrazů, jednoduchých vět, nevyjadřuje se spontánně, odpovídá stručně, dítěti je špatně rozumět (výslovnost), slovní zásoba je omezená. Důsledek pro výuku: nepochopení výkladu učitele, učitel nerozumí odpovědím dítěte, překážka ve vztazích s dětmi, v případě špatné výslovnosti píše tak, jak vyslovuje.
Orientuje se v okolí, zná svoji adresu, jména a povolání rodičů, svůj věk.	Nezná základní údaje o sobě a o svém okolí.
Dítě začíná myslet logicky (na konkrétních předmětech a činnostech), svět chápe realisticky, dokáže pochopit, že z pozice někoho jiného se může situace jevit odlišně.	Dítě zatím neuvažuje logicky – je závislé na svých přáních a okamžitých potřebách, na fantazii, důležitý je jeho pohled na věc. Důsledek pro výuku: dítě selhává zejména v matematice, nechápe učivo.
Dítě pozná první a poslední hlásku ve slově, určí, zda slovo obsahuje danou hlásku, rozliší i velmi podobně znějící slova, vytleská slovo na slabiky, zopakuje rytmus, pamatuje si dvojverší.	Nedovede přesně rozlišovat sluchové podněty, nevnímá celek jako soubor částí, nepamatuje si sluchové podněty. Důsledek pro výuku: dítě selhává především při výuce čtení a psaní.
Dítě zrakem rozliší zrcadlově převrácené tvary, složí celek z částí (puzzle), dokáže vnímat celek a rozlišit v něm části, pamatuje si zrakové podněty (pexeso, Kimova hra apod.)	Nedovede přesně rozlišovat zrakové podněty, nevnímá celek jako soubor částí, soustředí se na nejnápadnější detail, nepamatuje si zrakové podněty. Důsledek pro výuku: dítě selhává především při výuce čtení a psaní.

Dítě je přiměřeně tělesně obratné, dobře ovládá pohyby svého těla, je manuálně zručné (stříhá, navleče korálky, vytrhává). Drží správně tužku, tlak je přiměřený. Dokáže napodobit tvar tiskacího a psacího písma; popíše, co nakreslilo.	Dítě je výrazně neobratné, nesprávně drží tužku, příliš na tužku tlačí, odmítá kreslení, vystřihování apod., v nakreslených tvarech nelze rozpoznat jednotlivé předměty, nedokáže napodobit tvar písmen a čísel. Důsledek pro výuku: selhává především ve výuce psaní, výtvarné, pracovní a tělesné výchově.
Dítě rozumí číselnému pojmu – např. spočítá předměty; chápe, že poslední vyslovené číslo odpovídá celkovému počtu, rozeznává pojmy před, za, nad, pod, vpravo, vlevo, méně, více, první, poslední apod.	Nedokáže počítat do 5 – 10, nechápe pojem čísla, pořadí, množství. Důsledek pro výuku: dítě selhává zejména v matematice.
Dítě je schopné soustředit se na práci, vydrží pracovat dostatečně dlouho, dokáže do určité míry odolat rušivým podnětům, dokáže překonat únavu, snaží se dokončit započatou práci.	Dítě se obtížně soustředí, snadno se nechá rozptýlit, často přerušuje práci, může působit jako duchem nepřítomné, nedokončí započatou práci, převládá zájem o hru. Důsledek pro výuku: nedává pozor, nepracuje, ruší ostatní, práci často přerušuje, nepracuje samostatně.
Dítě bez výrazných obtíží navazuje kontakt s cizí osobou, je ochotné komunikovat a spolupracovat s ostatními dětmi, dokáže ustoupit jinému dítěti, podřídí se autoritě.	Dítě se vyhýbá kontaktu s cizími osobami, je příliš stydlivé, bázlivé, závislé na rodině, nenavazuje kontakty s ostatními dětmi, při hře může být svárlivé, agresivní. Důsledek pro výuku: nechce chodit do školy, straní se ostatních, nekomunikuje s učitelem.
Dítě přiměřeně ovládá své emocionální projevy, je schopné odložit splnění svých přání na později.	Dítě obtížně kontroluje své emoce, často jedná impulzivně a bez zábran.
Dítě je samostatné a soběstačné, samo se oblékne, nají, samostatně pracuje, dokáže si udržet v pořádku své věci.	Dítě je nesamostatné, pracuje jen v bezprostředním kontaktu a za pobízení dospělého, nedokáže se postarat o své věci. Důsledek pro výuku: zapomíná a ztrácí pomůcky, nepracuje bez pomoci.
Dítě dodržuje pravidla chování, chápe nutnost řádu a pravidel.	Dítě je neposlušné, neumí se chovat, nedodržuje pravidla. Důsledek pro výuku: konflikty s dětmi a učiteli
Dítě má pozitivní postoj ke škole a učení, těší se do školy, má zájem o nové věci.	Dítě se o školu nezajímá, chce si hlavně hrát. Důsledek pro výuku: učení ho nebaví, nedává pozor, není motivováno k lepším výkonům.

Nezapomínejte prosím, že dítě také potřebuje vědět a cítit, že ho máte rádi, zajímáte se o jeho drobné starosti. Pevná citová vazba mezi rodiči a dětmi je správný základ pro budoucí úspěšnost a spokojenost dítěte ve škole.

Hodně radosti spojené se školou vám i vašim dětem přeje kolektiv pedagogických pracovníků ZŠ Vizovice.